

BOOST

JAARMAGAZINE

2024-2025

**‘Regeren is vooruitzien;
of eigenlijk, dat zou
het moeten zijn...’**

Stephan Toxopeus,
voorzitter Kopgroep
BOOST Smart Industry

**‘Nieuwsgierigheid
brengt verbeter-
mogelijkheden
aan het licht’**

Kees Pruim,
Technical director Zuidberg

BOOST
smart
industry

BOOST
circulair

BOOST
robotics

WWW.BOOSTSMARTINDUSTRY.NL

‘De wereld verandert, en dat heeft impact op onze economie. Een concurrerender Oost-Nederland is belangrijker dan ooit. Met EDIH BOOST Robotics helpen we maakbedrijven met digitalisering en robotisering, waardoor ze concurrerend worden en blijven. En het werkt: dankzij de gerichte adviezen en assessments gaan bedrijven concreet aan de slag

met digitale kansen en groei. BOOST helpt ook met relevante financiering en trainingen. Op deze manier ondersteunen we Gelderse bedrijven om onze provincie slimmer, schoner en welvarender te maken.’

Helga Witjes, gedeputeerde Provincie Gelderland

‘De economische stagnatie in Europa, met name in Duitsland, de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de geopolitieke ontwikkelingen, met gevolgen voor energieprijzen, mogelijke importheffingen en exportbeperkingen zijn van invloed op de concurrentiepositie van de regionale maakindustrie. Onverminderde aandacht voor productiviteitsverbetering is van groot belang en vraagt om investeringen in digitalisering van productieprocessen en in het werknemersbestand van nu en die van de toekomst. Ook de transitie naar circulair ondernemen draagt bij aan een toekomstbestendige bedrijfsvoering. Met het voortzetten van EDIH BOOST ondersteunt de provincie Overijssel daarom de komende jaren de regionale maakindustrie bij haar uitdagingen richting een slimme, schone en toekomstbestendige industrie.’

Gert Harm ten Bolscher – gedeputeerde Provincie Overijssel

BOOST ROBOTICS: SAMEN IMPACT CREËREN

Met trots presenteren we het BOOST Jaarmagazine 2024, waarin we samen terugblikken op een jaar vol groei, samenwerking en innovatie. Als European Digital Innovation Hub voor Oost-Nederland zetten we ons dagelijks in om bedrijven te ondersteunen bij hun digitale transformatie, met een focus op robotica en slimme technologieën.

De bedrijfsgerichte aanpak door de innovatiemakelaars, met het Smart Industry assessment als basis, kan met recht een succes genoemd worden. Er zijn meer dan 110 Smart Industry assessments uitgevoerd. Hierbij zijn de sleutelpersonen in de deelnemende bedrijven tot belangrijke inzichten gekomen om verdere digitaliseringsstappen te kunnen zetten.

In september is onze hub geëvalueerd door de EU. De Europese midterm review vormde een belangrijk moment van reflectie en validatie van ons werk.

De positieve feedback die we ontvingen, bevestigt dat BOOST Robotics op de goede weg is en een waardevolle bijdrage levert aan de digitalisering van onze regio en daarbuiten. Ondanks de positieve feedback vinden we zelf dat er nog voldoende aanknopingspunten zijn voor verbetering.

In dit magazine nemen we u mee langs de projecten, partnerschappen en inspirerende verhalen die dit jaar hebben gekenmerkt. We laten zien hoe samenwerking en innovatie hand in hand gaan en welke impact we samen kunnen creëren.

We kijken uit naar een veelbelovende toekomst waarin we, samen met onze partners, blijven bouwen aan een digitaal en technologisch sterker Oost-Nederland.

Veel leesplezier!

Robin Burghard
Hubmanager BOOST Robotics

INHOUD

- 1** Voorpagina

- 2-3** Voorwoord
Robin Burghard,
hubmanager
BOOST Robotics

- 4-5** Inhoudsopgave

- 6-7** Voorwoord
Stephan Toxopeüs,
voorzitter kopgroep BOOST

- 8-9** Resultaten

BOOST ROBOTICS

- 10-11** Smart Industry Assessment bij Bieze Food Group

- 12-13** Test before invest!

- 14-15** Zuidberg: Nieuwsgierigheid brengt verbetermogelijkheden aan het licht

EDIH BOOST ROBOTICS

- 16** Support to find investment

- 17** Een succesvol jaar voor Europese samenwerking voor EDIH Boost Robotics

---

- 18-19** AI voor procesoptimalisatie binnen maakbedrijf

BOOST CIRCULAIR

- 20-21** Deelname aan CIRCO Track geeft waardevolle inzichten

---

- 22-23** Captain's dinners over remanufacturing en servitization

---

- 24-25** Rinos: innovatief met circulair ondernemen

BOOST SMART INDUSTRY

- 26-27** Werven, behouden en motiveren van vakmensen

- 28-29** Niverplast: Passionate People

- 30-31** Drieluik 'Innovatie in Werkgeverschap'

- 32** Agenda

**'CHANGE THE THINGS
YOU CAN AND EXCEPT THE
THINGS YOU DON'T'.
DIT BETEKENT DAT WE NA
MOETEN DENKEN OVER DE
INVLOED VAN BOVENSTAANDE
ZAKEN OP ONSZELF EN
OP ONS BEDRIJF.**

REGEREN IS VOORUITZIEN; OF EIGENLIJK, DAT ZOU HET MOETEN ZIJN...

Beste mensen,

Het was zo'n mooie winterdag waarop de zon scheen, de lucht strakblauw was en de temperatuur fris genoeg voor een mooie boswandeling. Een goed moment om rustig na te denken over wat ik dit jaar met het bedrijf wil doen: zo doorgaan of de aandacht verleggen? Want er gebeurt genoeg om ons heen.

Volgens mij is het voor ieder bedrijf essentieel om bij strategieplanning ook rekening te houden met geopolitieke veranderingen en risico's. Wij doen dat wel en beoordelen daarbij niet alleen de impact hiervan op ons bedrijf, maar ook op de markten van onze klanten.

- Wat zijn de gevolgen van de uitkomst van de Amerikaanse verkiezingen?
- Hoe gaat de oorlog in Oekraïne zich ontwikkelen en wat betekent dat voor ons?
- Het Midden-Oosten blijft een zorgwekkend kruisvat dat ieder moment kan ontploffen. Wat heeft dat voor effect op bijvoorbeeld de brandstofprijzen?
- Wat moeten we denken van de toenemende samenwerking tussen autoritaire staten?
- En wat is de invloed van kunstmatige intelligentie, de ontwikkeling van de Chinese economie en de race om zeldzame mineralen?

Belangrijk hierbij is de uitspraak: 'Change the things you can and except the things you don't'. Dit betekent dat we na moeten denken over de invloed van bovenstaande zaken op onszelf en op ons bedrijf.

Niet alles zal voor iedereen van even groot belang zijn.

Wel zie ik de volgende gemene delers:

- Door oplopende onzekerheid in de geopolitieke verhoudingen, wordt het hebben van lokale netwerken en relaties steeds belangrijker: think global, act local.
- De loonkostencomponent reduceren door werk te verplaatsen naar lage lonenlanden wordt kwetsbaar. We zullen dus meer moeten inzetten op digitalisering en automatisering om zo de gecreëerde waarde per gewerkt uur te verhogen.
- De verantwoordelijkheid voor onze planeet is een centraal thema. Niemand kan zich hier aan onttrekken. Of je het nu duurzaamheid of circulariteit noemt: we moeten ons er op inrichten.

Dit zijn thema's waar we niet omheen kunnen en die ons allen aangaan. We kunnen elkaar hierbij helpen en zaken samen oppakken. Dat is ook de missie die we als kopgroep van BOOST hebben. Ondernemers die vrijwillig - maar niet vrijblijvend - steun en richting geven aan de overheid en kennis- en onderzoeksinstituten met als doel: 'In het Oosten van Nederland bundelen, combineren en stimuleren we verbeterprocessen die gericht zijn op belangrijke thema's voor de komende jaren, te weten Smart Industry, circulariteit en digitalisering.'

**Ik zag het al wandelend wel voor me:
Oost-Nederland als koploper en motor
van de Nederlandse productie-industrie.**

Stephan Toxopeüs

Voorzitter Kopgroep Boost Smart Industry

RESULTATEN 2024

EVENEMENTEN & ACTIVITEITEN*

* Gezamenlijke activiteiten RCT Gelderland - Koninklijke Metaalunie
- Kennispoort Regio Zwolle & BOOST Smart Industry

KPI'S EDIH

DOEL 3 JAAR

2023-2024

1500

NIEUWE CONTACTEN

1333

750

KENNISMAKING GESPREKKEN

320

150

ASSESSMENTS

110

GROEI BOOST CONTACTEN

2023

2024

1129

LEDEN LINKEDIN COMPANY PAGE

1319

LEDEN LINKEDIN COMPANY PAGE

1942

NIEUWSBRIEF

2490

NIEUWSBRIEF

Snel heldere inzichten voor concrete digitaliseringsstappen

SMART INDUSTRY ASSESSMENT BIJ BIEZE FOOD GROUP

Bieze Food Group heeft als eerste Gelders bedrijf in de food-industrie gebruik gemaakt van het Smart Industry Assessment. Directeur IT Evert Nijkamp was nauw betrokken bij het traject, en deelt zijn ervaringen. Het bedrijf werd begeleid door Sina Salim, Innovatiemakelaar bij RCT Gelderland.

'We wilden meer inzicht hebben in onze totale digitale positie,' vertelt Nijkamp over de achterliggende motivatie om het assessment-traject te starten. 'Als Bieze Food Group maken wij momenteel een belangrijke transitie door: van een netwerk van bedrijven die actief zijn in de foodsector naar een platform waarbij ketensamenwerking centraal staat. Hierbij nemen we de héle supply-chain voor onze rekening; van producent tot professionele gebruiker. Onvermijdelijk komt tijdens zo'n proces de vraag naar boven: waar staan we qua digitalisering en waar willen we heen? Naast het Smart Industry Assessment maakten we daarom gebruik van het Digital Maturity Assessment, van een van de Europese Digitale Innovatie Hubs (EDIH). Daarmee kregen we hier snel een beeld van.'

TWEE SOORTEN ASSESSMENTS

'Een Digital Maturity Assessment meet het huidige niveau van digitalisering,' legt Salim uit. 'Met de uitkomsten kan een bedrijf op een gestructureerde wijze digitale prestaties verbeteren. De tool hanteert zeven categorieën, waaronder digitale bedrijfsstrategie, mensgerichte digitalisering, datamanagement en kunstmatige intelligentie. De uitkomst dient als een benchmark waarbij de eigen prestaties zijn afgezet tegen die van sectorgenoten.'

'Een Smart Industry Assessment geeft inzicht in waar

je staat ten aanzien van bedrijfscompetenties zoals het businessmodel, slimme producten, cybersecurity, productietechnologie en duurzaamheid', vervolgt de innovatiemakelaar. 'Bovendien brengt het in kaart hoe de ambities van morgen eruitzien. Je krijgt inzicht in de potentiële stappen die je kunt zetten om het bedrijf verder te brengen. Het is een gestructureerde manier om na te denken over de toekomst van je bedrijf.'

Het invullen van de DMA-vragenlijst kost ongeveer een uur, en wijst zichzelf. 'Ik vind dat de uitkomsten wel gedetailleerder hadden gekund,' merkt Nijkamp op. 'Er mag best meer verdieping in zitten.' Het assessment leverde geen uitkomsten op die tot aanpassingen of veranderingen hebben geleid; voor hem de bevestiging dat Bieze Food Group qua digitalisering op de goede weg is. 'Maar als het gaat om de inzet van kunstmatige intelligentie, liggen er nog kansen. We kijken hoe we AI kunnen toepassen binnen de bedrijven. Dat is uitdagend; zowel voor ons als IT-ers, als voor de bedrijven zelf.'

NIEUWE INZICHTEN

Het team dat bij het Smart Industry Assessment betrokken was, bestond uit zeven directeuren van verschillende disciplines binnen het bedrijf: commercie, productie, finance, logistiek, inkoop, HR en IT. De teamleden besteedden zo'n zes tot acht uur per persoon aan het assessment. 'Heel bewust hadden de CEO en CFO geen zitting in de werkgroep, om de discussies zo evenwichtig mogelijk te houden,' benadrukt Nijkamp. 'Een goede beslissing; op die manier konden we voorkomen dat zij een te zware stempel zouden drukken op het gesprek.'

Verhelderend vond hij dat tijdens het assessment werd vastgesteld dat er een groot verschil zit in benadering en manier van werken bij de operationele kant enerzijds, en de commerciële en logistieke activiteiten anderzijds. 'Dat verschil komt vooral doordat de commerciële en logistieke afdelingen al veel verder gedigitaliseerd zijn dan de operationele. We hebben in het assessment daarom een opsplitsing gemaakt, zodat we voor beide kanten relevante adviezen hebben kunnen ophalen.' Punt van aandacht vindt hij dat de methodiek van het assessment (nog) behoorlijk gericht is op de maakindustrie, met name als het gaat om productontwikkeling en (re)manufacturing. 'Het zou mooi zijn als er een assessment ontwikkeld wordt dat meer aansluit op de foodindustrie', tipt hij.

HOOG AMBITIENIVEAU

'Kijkend naar de uitkomsten is duidelijk dat we als Bieze Food Group een hoog ambitieniveau hebben,' besluit Nijkamp. 'We zien nu dat we op een aantal onderdelen al heel ver zijn, met name op commercieel en logistiek gebied, maar hebben ook vastgesteld dat we op het operationele vlak, aan de productiekant, nog grote stappen kunnen zetten.' Omdat het assessment pas

recent is afgerond, kan de directeur IT nog niet veel vertellen over de effecten ervan. Wel geeft hij aan bij welke activiteiten in eerste instantie de focus zal liggen: 'Net als veel andere bedrijven in de foodsector zijn onze productiebedrijven vrij traditioneel. Het handmatig instellen van machines is niet ongebruikelijk. Hoewel we tot op zekere hoogte al wel sturen op data, kan dat veel beter. Een mooi aandachtspunt voor de komende periode.'

**BRON: VAKBLAD VOEDINGSINDUSTRIE
EN BOOST SMART INDUSTRY**

TEST BEFORE INVEST!

Vanuit EDIH BOOST Robotics bieden we bedrijven vanuit onze fieldlabs diverse mogelijkheden voor ondersteuning en advies bij verschillende stappen in het digitaliseringsproces.

Een eerste stap kan een [technologie-benchmarking](#) zijn. Hierbij brengen we in kaart welke voor het bedrijf relevante

technologie al op de markt beschikbaar is. Met een [haalbaarheidsstudie](#) brengen we in kaart of de gewenste technologische ontwikkeling haalbaar is, maar ook of dit een oplossing is voor de vraag van de ondernemer. Kleinschalig testen met bijvoorbeeld een proefopstelling of een demonstrator behoort ook tot de mogelijkheden.

Korte interactieve trajecten Fraunhofer Innovation Platform for Advanced Manufacturing at the University of Twente.

DEVELOPMENT AND REDESIGN FOR ADDITIVE MANUFACTURING (DREAM)

DreAM is een service die productiebedrijven helpt de mogelijkheden van Additive Manufacturing (AM) te verkennen. Tijdens drie workshops van een halve dag bekijken we hoe AM jouw huidige productieprocessen kan verbeteren en laten we je kennismaken met verschillende AM-technologieën.

[LEES VERDER](#)

GRIP OP IT

Grip on IT is een service die jouw organisatie helpt te onderzoeken hoe digitalisering jouw bedrijf kan ondersteunen. Tijdens een serie van zeven workshops brengen we de huidige processen en informatiestromen in kaart en zoeken we naar verbeterpunten. Samen maken we een duidelijk actieplan voor je ideale digitale infrastructuur.

[LEES VERDER](#)

Testfaciliteiten Perron038 – Factory Next

ROBOTICS & LOGISTICS LAB

In steeds meer fabrieken zijn robots, cobots en AMR's (automated mobile robots) te vinden. In de fabriek op Perron038 vind je twee geïntegreerde robotcellen waarmee je kunt onderzoeken welke van jouw processtappen een robot uit kan voeren. Bijvoorbeeld op het gebied van assemblage of logistiek.

Uniek aan deze opstelling is de flexibele opzet: de robots kunnen elk type product aan, zolang het fysiek in de cel past. Door de manuele werkstations naast de robots, kunnen zowel geautomatiseerde als manuele handelingen gecombineerd worden.

VOORBEELD:

Het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar het gerobotiseerd uitvoeren van een bestaand assemblageproces begint bij het in kaart brengen van het bestaande proces. Vervolgens kijken we bij elke stap of een robot dit ook kan. Processtappen die een robot niet kan verrichten, worden uitgevoerd bij de manuele werkplekken aan het begin of eind van de robotcel. Processtappen die wél door de robot uitgevoerd kunnen worden, bouwen we in de robotcel. Het grote voordeel: je test in onze fabriek, waardoor het productieproces op jouw locatie niet stilgelegd hoeft te worden.

VISION LAB

In het Vision Lab maak je gebruik van camera's om kwaliteit te beoordelen. Een technologie die in het dagelijks leven al steeds vaker gebruikt wordt en ervoor zorgt dat je nog sneller kwaliteitscontroles uit kan voeren. In de fabriek op Perron038 vind je daarom camera's die informatie supersnel registreren. Hierdoor krijg jij nieuwe kennis over je product.

DIGITAL MANUFACTURING LAB

Het Digital Manufacturing Lab is een ruimte waar geavanceerde technologieën digitaal samenkomen. Met Visual Components en een MES-systeem biedt het lab een omgeving voor onderzoek naar concepten zoals Digital Twinning en verbeterde operatortraining. Het doel van dit lab is het digitaliseren van jouw fabriek, voor meer inzicht en flexibele en slimme productie.

Naast de inzet van fysieke machines biedt dit lab de mogelijkheid om écht aan de slag te gaan met jouw data en resultaten. Koppel je data aan het MES-systeem en ontdek nog meer over jouw productieproces en mogelijke innovaties.

[KIJK HIER VOOR MEER INFORMATIE OVER DE TESTMOGELIJKHEDEN](#)

Zuidberg zet stappen na assessment

NIEUWSGIERIGHEID BRENGT VERBETERMOGELIJKHEDEN AAN HET LICHT

BOOST ROBOTICS

Zuidberg, gevestigd in Ens, is een familiebedrijf met 42 jaar historie. Het team van ruim 400 medewerkers ontwikkelt en produceert hoogwaardige innovatieve producten voor de landbouw-, transport- en bouwsector. Zuidberg is een modern hightech productiebedrijf met vier specialismen. De belangrijkste productgroepen zijn frontheffsystemen voor tractoren, tracksystemen (rupsbanden voor landbouwmachines) en Power Take Off (PTO) systemen. Een PTO is een transmissie die via de motor van de tractor aangedreven wordt. Zo wordt de kracht van de motor via de PTO overgedragen aan werktuigen die aan een tractor worden bevestigd. Zuidberg levert aan klanten in meer dan 42 landen. Dat zijn importeurs, dealers en producenten van tractoren.

In 2023 nam Zuidberg deel aan het Smart Industry Assessment. Waar staan ze een jaar later? Wat hebben ze gedaan met de uitkomsten? We spreken hierover met Kees Pruim, Technical director en Niek Flierman, Production support manager bij Zuidberg Group of Companies.

NIEUWSGIERIGHEID

'De aanleiding om mee te doen aan het Smart Industry Assessment was vooral nieuwsgierigheid. Wat kunnen we van anderen leren om ons bedrijf verder te brengen met een smart industry aanpak? Tijdens het assessment kwamen we er al snel achter dat wij met onze automatisering en digitalisering veel minder ver waren dan we zelf dachten. Er zat een behoorlijk verschil

tussen de door ons gewenste situatie en de bestaande situatie,' aldus Pruim.

AAN DE SLAG

Eén van de belangrijke aandachtspunten die Zuidberg uit het assessment haalde, was het feit dat delen van het productieproces weliswaar geautomatiseerd en gerobotiseerd zijn, maar dat er geen sprake is van een geautomatiseerde proceslijn. 'Dat leidt tot deelopimalisatie en niet tot optimale efficiency.' Een ander belangrijk punt: het ontbreken van vastgelegde werkwijzen binnen de productieomgeving. Pruim: 'Hierdoor werden er soms vermijdbare fouten gemaakt. We gaan daarom toe naar procesmatig geborgde methodes. Zo vinden kwaliteitscontroles

door operators nu volgens een vastgelegde procedure plaats. Iedere operator heeft dezelfde instructies, meet op dezelfde manier en op hetzelfde moment in het proces.' Naast een verlaging van het aantal fouten, verkrijgt Zuidberg hiermee veel informatie, want alle metingen worden automatisch vastgelegd. 'We gebruiken deze input om de prestaties van onze productiemachines te monitoren en bij afwijkende waarden in te grijpen.' Naast dit alles is Zuidberg gestart met het opzetten van een digitale fabriek. Hierin worden alle stappen die in het productproces worden gezet, vastgelegd. Pruim licht toe: 'Op basis van meetpunten krijgen we inzicht in de status van een product. Hoever is het in de productielijn,

hoeveel tijd besteden we aan dit product, wanneer is het gereed en welke kosten maken we ervoor? Deze toepassing gaat ons helpen bij het dichten van gaps die we hebben vastgesteld in het assessment.'

SAMENWERKING HAN

Al bijna acht jaar is de HAN voor Zuidberg de partner op het gebied van Lean. Gezamenlijk ontwikkelen zij Lean-opleidingen voor medewerkers van Zuidberg. Verder verzorgt HAN een deel van de begeleiding en verricht zij metingen om de resultaten van het Lean-programma vast te stellen. Om de verbeterprocessen in gang te zetten, heeft Niek Flierman, samen met andere collega's, onder andere een workshop Process Mapping gevolgd bij de HAN. 'Dat hielp ons enorm bij het focus aanbrengen in onze verdere automatiseringsplannen. In plaats van te kijken naar het effect van automatiseren op een deel van het proces, kijken we nu naar het totale proces en hoe we met bestaande middelen efficiënter kunnen werken,' aldus Flierman.

PARTNER PERRON038

Zuidberg is een van de partners van Perron038 in Zwolle. Hier werken kennisinstellingen en hightech bedrijven samen aan innovatieve oplossingen voor de maakindustrie. Flierman is enthousiast over de samenwerking. 'We werken hier met uiteenlopende partners op allerlei verschillende gebieden samen. We zoeken naar oplossingen voor vergelijkbare problemen en leren veel van elkaar. Met een groep studenten onderzoeken we nu de assemblage van een deel van de pompunit die in elke PTO zit. De studenten kijken of het mogelijk is dit door een cobot op te laten bouwen. Dat draagt voor ons bij aan de efficiency en de studenten leveren een proven concept op. Een eerste samenwerking heeft zo al geleid tot de bouw van een machine voor het afbramen van pompen. Dus van concept naar een werkelijk toepassing.'

TIPS VOOR ANDERE ONDERNEMERS: BEGIN OP TIJD!

Flierman geeft bedrijven als tip zich aan te sluiten bij Perron038. 'Het is een laagdrempelige manier van kennisdeling en van het door studenten laten testen van automatiseringsideeën die je hebt. Dat gaat vrij snel en je ziet direct de resultaten. Het is een mooie plek om als "BV Noordoost Nederland" kennis met elkaar te delen.'

Pruim wijst op het belang van het assessment: 'Wat je doet is de fundering van je organisatie beoordelen. Heb je de informatieverwerking en -deling goed op orde? Heb je inzicht in de processen? Weet je wat nodig is om kwaliteit te leveren en een goede en gezonde exploitatie te hebben? Ook krijg je inzicht in de zaken die je aan moet pakken. Mijn tip: start nu met verbeteren. De wereld verandert razendsnel. Zorg dus dat je op tijd begint, liever vandaag dan morgen.'

SUPPORT TO FIND INVESTMENT

Werkpakket 4 van de European Digital Innovation Hub (EDIH) is erop gericht om ondernemers te helpen bij het vinden en toegankelijk maken van financiering voor de digitaliseringsstappen die zij willen zetten. Samen met collega's met specialistische financieringskennis van Novel-T, Kennispoort Regio Zwolle en Oost NL, hebben we dat het afgelopen jaar op een aantal manieren gedaan.

- We zijn met 21 ondernemers in gesprek gegaan en hebben hen van advies voorzien. In de gesprekken ging het over subsidiemogelijkheden, over het houden van pitches en het presenteren van businessplannen voor banken en investeerders, en over de wijze waarop bankconstructies toch mogelijk kunnen zijn.
- In samenwerking met de provincie Overijssel is er een voucherregeling opgezet die de mogelijkheid biedt de resultaten van het 'EDIH-assessment' op te volgen. Met deze voucher konden bedrijven die (tot maximaal) € 25.000 investeerden in de inhuur van externe kennis en kunde, tot 40% terugkrijgen. Van deze regeling hebben 25 bedrijven gebruik gemaakt. Zij zijn zo gestimuleerd om meer te investeren in de eigen digitale processen.
- We hebben met onze gecombineerde kennis en kunde workshops verzorgd op verschillende congressen. Zo hebben we met onze kennis over subsidies, banken en investeringen in kleine groepen het gesprek gevoerd waarbij we ingingen op de vragen van de deelnemers. De onderwerpen varieerden van de slimme inzet van subsidies tot de financiële obstakels bij bedrijfsopvolging en de wijze waarop je je startup aantrekkelijk maakt voor een investeerder.

DIENTVERLENING VANUIT EEN BREED PERSPECTIEF

Eind 2024 zijn we met een nieuwe ondersteuningsvariant gestart. Hierbij bieden we bedrijven de mogelijkheid om een breed financieel adviesgesprek aan te gaan met drie tot vier financieel deskundigen, elk met een andere financiële achtergrond. Voor zo'n gesprek trekken we een dagdeel uit. Hierin vertelt het bedrijf meer over de huidige status en de toekomstige (groei)plannen. Wij reflecteren op de plannen. We geven vanuit verschillende perspectieven advies, bijvoorbeeld over de wijze waarop het bedrijf subsidies in kan zetten of hoe het de propositie kan versterken voor banken en investeerders. Zo bieden we een breed financieel advies voor de komende twee tot drie jaar. Deze werkwijze gaan we in 2025 verder uitwerken.

➤ **BEDRIJVEN DIE HIER (KOSTELOOS) GEBRUIK VAN WILLEN MAKEN, KUNNEN ZICH BIJ ONS MELDEN VIA DEZE LINK**

2024: EEN SUCCESVOL JAAR VOOR EUROPESE SAMENWERKING VOOR EDIH BOOST ROBOTICS EAST NETHERLANDS

Ruim 200 mkb'ers namen deel aan Europese netwerkactiviteiten en projectontwikkeling

In 2024 heeft EDIH Boost Robotics East Netherlands zijn Europese rol als motor van digitale transformatie voor mkb-bedrijven verder versterkt door een sterke focus op samenwerking binnen Europa in het Digital Innovation Hub (DIH)-netwerk.

INTERNATIONALE IMPACT EN SAMENWERKING

Tijdens evenementen, zoals de [Synergy Days](#) in Barcelona en de [EDIH Summit](#) in Brussel, werd duidelijk wat de waarde van deze Europese netwerken is. Onze samenwerking met de EDIHs [DIH4CAT](#) (Catalonië), [AIGS](#) (Baden-Württemberg), [Digitalis](#) (Vlaanderen), [AddSmart](#) en [EDOCobot](#) (Denemarken) leidde tot nieuwe initiatieven, het delen van expertise en de ontwikkeling van gezamenlijke diensten voor mkb'ers.

Zo namen ruim 200 mkb-bedrijven deel aan matchmaking-evenementen en netwerksessies. Ook werden met meer dan 10 mkb'ers Europese projectaanvragen op het vlak van digitalisering ontwikkeld. Deze activiteiten bieden ondernemers toegang tot expertise en geavanceerde faciliteiten, zoals robotics- en AI-toepassingen, die ze lokaal niet kunnen vinden.

WAAROM INTERNATIONALE KENNIS VAN BELANG IS VOOR ONDERNEMERS

Digitalisering stopt niet bij landsgrenzen. Door internationale samenwerking kunnen mkb'ers profiteren van expertise in andere regio's, innovatieve oplossingen testen en nieuwe markten betreden. De corridors die wij hebben opgezet, verbinden mkb'ers uit Oost-Nederland met sterke Europese regio's zoals Vlaanderen en Baden-Württemberg. Dit ter versterking van hun concurrentievermogen en innovatiekracht.

TOEKOMSTGERICHT

Ons werk in 2024 was slechts het begin. Voor de komende jaren staan gezamenlijke diensten en pilots gepland, evenals doorlopende peer learning en ondersteuning van mkb-bedrijven. Dit versnelt de digitale transformatie van bedrijven en draagt bij aan een duurzamer en technologisch soeverein Europa.

DOE MEE EN VERSNEL JE GROEI

Ben je een mkb-ondernemer die wil profiteren van internationale kennis, netwerken en toegang tot geavanceerde technologieën? Neem deel aan onze programma's, zoals test-before-invest in Catalonië of een gezamenlijke bedrijfsreis naar één van de regio's in 2025. Deze initiatieven bieden unieke kansen om je bedrijf te verbinden met Europese waardeketens, toegang te krijgen tot nieuwe markten en jouw digitale transformatie te versnellen.

MELD JE VANDAAG NOG AAN!

Ga naar onze website of neem contact op met Karolien de Bruine karolien.debruine@oostnl.nl om meer te leren over hoe wij je kunnen ondersteunen bij je digitale transformatie. Samen bouwen we aan een sterker, innovatiever Europa.

AI VOOR PROCESOPTIMALISATIE BINNEN MAAKBEDRIJF

We kunnen anno 2025 niet meer om AI heen. Toch is het niet altijd even makkelijk om zo'n nieuwe technologie te integreren in je bedrijf. Familiebedrijf Pentas Moulding ging deze uitdaging niet uit de weg. Met de hulp van Europese Digitale Innovatie Hubs (EDIH) wist het bedrijf procesoptimalisatie te realiseren die hun manier van werken compleet verandert. Marthijn Koorn, commercieel directeur bij Pentas Moulding, vertelt hoe dit maakbedrijf voorop blijft lopen.

Pentas Moulding uit Almelo is één van de meest moderne en geavanceerde bedrijven in Europa op het gebied van het produceren van kunststof producten door rotatiegieten. Zij zien techniek als de basis voor het optimaal leveren van klantspecifieke kunststof producten.

Pentas Moulding is in 1975 opgericht en produceert kunststof producten voor de maakindustrie, altijd op maat naar de wensen van de klant. Daarbij hebben ze een duidelijke visie voor ogen: focus op automatisering om zo technisch vooruitstrevend te zijn. 'Wij zijn altijd bezig geweest met innovatie op het gebied van IT en technologie,' vertelt Koorn. 'Al in 2000 begonnen we met het ontwikkelen van ons eigen ERP-systeem en sindsdien is onze fabriek papierloos. De afgelopen jaren hebben we alle machines en sensoren gekoppeld aan onze databases, zodat we nog beter grip hebben op de kwaliteit die we leveren. We kijken dus altijd hoe we nieuwe technologieën kunnen gebruiken om ons werk efficiënter te maken. Nu met AI breekt er een nieuw tijdperk aan, wat ontzettend veel kansen biedt.'

PERSOONLIJKE AI-ASSISTENT

Zo begon het bedrijf anderhalf jaar geleden met het gebruik van ChatGPT om mails te schrijven, teksten te vertalen, maar ook om handleidingen te digitaliseren. De inzet van AI gaat verder dan dat. Koorn: 'We hebben ChatGPT beschikbaar gemaakt op onze machines. Zo kan een technisch medewerker bij een storing vragen wat hij moet doen, of vragen hoe de machine heeft gepresteerd in vergelijking tot andere machines. Maar ook wat er moet gebeuren voor nóg betere prestaties.' AI wordt ook toegepast in combinatie met het vision systeem. Camera's maken bijvoorbeeld videoanalyses van de nabewerking van een product. AI interpreteert direct wat de medewerker doet en helpt op het moment dat de medewerker afwijkt van de procedure. 'Elke medewerker heeft straks een persoonlijke AI-assistent,' vertelt Koorn. 'Dit maakt ons efficiënter en flexibeler en ook aantrekkelijker als werkgever in een steeds competitievere markt.'

MEER DAN PROCESOPTIMALISATIE

Om de juiste richting te vinden, schakelde Pentas Moulding de hulp van Novel-T in. 'Zij hielpen om in contact te komen met de juiste mensen, zoals partners en experts die ons hebben begeleid bij de AI-integratie,' zegt Koorn. 'Daarnaast kregen we ook hulp bij financieringsmogelijkheden, zoals EDIH. Door deze support hebben we nu een solide basis kunnen leggen voor toekomstige innovaties.' Dit is namelijk nog niet het eind van de digitalisering van Pentas Moulding. Koorn: 'De impact van deze digitalisering reikt verder dan alleen procesoptimalisatie. Het verandert fundamenteel de manier waarop we werken. Die gaat nu richting een meer verbonden organisatie waarin technologie en mensen hand in hand samenwerken om betere resultaten te behalen.'

VOORBEELD VOOR ANDEREN

Welke technologieën zich verder nog aandienen in de toekomst is nog onbekend. Maar één ding is zeker: Pentas Moulding blijft investeren in innovatie. 'Niet alleen voor onszelf, maar ook om bij te dragen aan de ontwikkeling van de industrie als geheel,' zegt Koorn. 'We zien een toekomst waarin AI een integraal onderdeel is van al onze processen, met een persoonlijke digitale assistent voor alle collega's.'

Onze fabriek zal alleen maar slimmer, flexibeler en duurzamer worden, met minimale verspilling en maximale efficiency. Eigenlijk willen we met minder middelen meer bereiken en volledig CO2-neutraal produceren. We willen een voorbeeld zijn voor andere bedrijven in de transitie naar een duurzamere en datagedreven toekomst.'

Origineel artikel van Novel-T

DEELNAME AAN CIRCO TRACK GEEFT WAARDEVOLLE INZICHTEN

Je wil als ondernemer (nog meer) circulair gaan ondernemen en daarvoor een product, dienst of businessmodel (her)ontwerpen. Daarbij kun je wel wat hulp gebruiken. CIRCO helpt productiebedrijven om concreet aan de slag te gaan met circulair ontwerpen. Je kunt hiervoor gebruik maken van hun zorgvuldig opgebouwd en gevalideerd trainingsprogramma. Tijdens een driedaagse CIRCO Track maak je kennis met circulaire ontwerpprincipes en businessmodellen. Die vertaal je bovendien direct naar concrete plannen voor je eigen producten en diensten. Onder begeleiding van ervaren CIRCO-trainers en samen met gelijkgestemde bedrijven is er veel ruimte om inzicht te delen en (keten)samenwerkingen te vormen of te versterken.

Een CIRCO Track bestaat uit drie (fysieke) bijeenkomsten van een halve dag met de trainers en alle deelnemers. Daarnaast krijg je zelfwerk en 1-op-1 calls met de trainer. Je krijgt tijdens de track kennis aangereikt die je direct op je eigen case toepast. De totale tijdsbesteding is 16 uur verspreid over ongeveer 6 weken.

CIRCO TRACK FIETSEN LEIDT TOT NIEUWE SAMENWERKINGEN

In het voorjaar van 2024 werd de CIRCO Track Fietsen georganiseerd. **Daniël ter Braak, head of engineering bij Brekr** (producent van elektrische fietsen, brommers en lichte motoren) en

Enrico Koggel, eigenaar en rubberengineer bij Sondel Engineering (ingenieursbureau gespecialiseerd in technische rubberproducten zoals afdichtingen) blikken hierop terug. Ter Braak: 'Wij hebben de CIRCO

Track ervaren als een goede start voor de ontwikkeling van onze nieuwste Brekr. Wat vooral duidelijk werd, is dat het efficiënter is om vanaf het begin van een ontwerptraject duurzaamheid mee te nemen in de besluitvorming, dan achteraf naar oplossingen te zoeken.' Koggel noemt het praktische aspect van samenwerken binnen de waardeketen als toegevoegde waarde: 'Door praktisch naar

het totaalproduct te kijken, wordt duidelijk waar je samen winst kunt behalen op duurzaam en circulair niveau. Het is binnen een CIRCO Track ook eenvoudiger om met elkaar te sparren en ideeën uit te wisselen en waardeverliezen goed in kaart te brengen.' Ook Ter Braak ziet meerwaarde in het samenwerken binnen de keten: 'Uit deze CIRCO Track zijn voor ons verschillende nieuwe samenwerkingen ontstaan, die voor ons van belang zijn met het oog op de ontwikkeling van nieuwe producten.'

Koggel is gestart met een platform voor de rubberindustrie: www.circularrubberplatform.com. En is door de CIRCO track geïnspireerd om ketensamenwerkingen aan te gaan om uitdagingen op te lossen. 'Samen met andere partijen zijn we gestart met het vooronderzoek voor een mogelijke UPV (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid) voor fietsbanden en fietsbinnenbanden. Het moet wat ons betreft mogelijk worden om fietsbanden te recyclen, daarvoor lopen nu al diverse pilots. Het is heel goed voor te stellen dat de consument in de toekomst statiegeld gaat betalen voor een fietsband.'

CIRCO TRACK MACHINEBOUW ZET AAN TOT ACTIE

In najaar 2024 nam VMI Group in Epe deel aan de CIRCO Track Machinebouw. Machinebouwer VMI is

wereldmarktleider in machines voor productie van rubberbanden. **Robert Louis, Global Environmental & CSR Officer bij VMI:**

'Wij namen deel aan deze track omdat duurzaamheid voor ons belangrijk is. We

willen duurzaam denken en doen nog breder in de organisatie inbedden. Onze CEO en het directieteam hechten daar veel waarde aan.' Louis merkt op dat doordat teams met stakeholders aan tafel zaten, er sneller aandachts- en verbeterpunten naar boven kwamen. 'Zo bleek dat bepaalde onderdelen van de machines goed te remanufacturen zijn en ook dat het mogelijk is om bij upgrades bepaalde onderdelen van producten bij de klant terug te vragen. Dit om een circulair proces te bevorderen. Daarvoor moeten we er intern wel voor zorgen dat de engineer, de inkoop- en de verkoopafdeling en de service afdeling goed onderling contact hebben. Een leerpunt uit deze track.'

DEELNAME IS WAARDEVOL EN LAAGDREMPELIG

Louis raadt andere bedrijven deelname aan een track aan: 'Het hele traject is laagdrempelig, vraagt niet veel tijd, is super effectief en ook niet heel duur. De uitdaging is wel om de hele keten bij elkaar te krijgen en ervoor te zorgen dat van iedere stakeholder de juiste mensen aanschuiven. Hoe

beter de mix, hoe groter de effectiviteit. Belangrijk is ook dat de deelnemers voldoende gemotiveerd zijn om met het onderwerp circulariteit & duurzaamheid aan de slag te gaan.'

Ook Louis ziet veel meerwaarde van werken binnen de waardeketen. 'Je kijkt vanuit veel meer perspectieven naar het product, de hele keten is erbij betrokken. Daardoor kun je sneller schakelen en eenvoudiger stappen zetten.' Hij noemt een aantal voordelen van samenwerken in de keten tijdens een CIRCO Track: 'De angst voor het onbekende wordt weggenomen. Omdat je bij elkaar zit, wissel je sneller ideeën uit, help je elkaar en leer je van elkaar. Dan hoor je dat andere stakeholders de stappen waarover jij misschien nog twijfelt, al hebben gezet. Hierdoor wordt de relatie met de stakeholders ook beter: je deelt kennis met elkaar, zet concrete stappen. Het viel me op dat we met ideeën ook veel meer de breedte op zochten, er was sprake van kruisbestuiving. Ook niet onbelangrijk: als je zo drie dagen met elkaar optrekt, is het ook veel eenvoudiger om ideeën te toetsen.'

DEELNEMERS AAN HET WOORD

In deze video komen een aantal van de deelnemers aan de CIRCO Track Fietsen aan het woord

CAPTAIN'S DINNERS OVER REMANUFACTURING EN SERVITIZATION

Ondernemers laten zich inspireren

Remanufacturing en servitization waren de thema's van de twee Captain's Dinners die afgelopen jaar georganiseerd werden door BOOST Smart Industry, Oost-NL, Kennispoort Regio Zwolle, RCT Gelderland, Novel-T, Koninklijke Metaalunie, FME en Link Magazine. Onder voorzitterschap van Arjan Ester, directeur van Archest, gingen beide keren zo'n 30 ondernemers met elkaar in gesprek over deze onderwerpen.

Het eerste diner stond in het teken van remanufacturing, het terug op de markt brengen van een gebruikt product of productonderdeel. Vaak gaat het om het upgraden van onderdelen zodat ze voldoen aan de hogere eisen van deze tijd en de wensen van de klant.

REMANUFACTURING IS VERDIENMODEL

Niels van Olfen van Maaklos, inleider bij het eerste diner, gaf inzicht in de mogelijkheden om een circulair verdienmodel op te bouwen door te versnellen op remanufacturing. Daarbij benadrukte hij het belang van een apart projectteam voor remanufacturing om zo verstoring van andere bedrijfsprocessen te voorkomen. De inzet van externe expertise kan nuttig zijn, maar het opbouwen van interne kennis is cruciaal. Een andere tip van hem is om te kiezen voor producten waarvoor een markt bestaat, zonder afbreuk te doen aan het imago als high-end leverancier. Dat kan een nieuwe klantengroep zijn die op zoek is naar een lager geprijsd, gebruikt en duurzaam aanbod.

VERKORTING LEVERTIJD

Salesdirecteur Simon Arends van Hencon, producent van interne transportoplossingen voor de mijn- en bosbouw en de aluminiumindustrie, wijst op een ander voordeel

van remanufacturing: kortere levertijden. Die kunnen bij hen beperkt worden tot drie à vier maanden in plaats van de gebruikelijke twaalf. Naast nieuwe custom-made machines, biedt het bedrijf al ruim 20 jaar remanufacturing aan van machines die zo'n zeven tot tien jaar dienst hebben gedaan. Hierbij worden alle slijtdelen vervangen, krijgen de elektronica en de software een update en worden het chassis en de carrosserie opnieuw gecoat. Het eindresultaat is een machine voorzien van de nieuwste technologie die tegen 75 à 80 procent van de nieuwprijs wordt verkocht.

OPWAARDEREN MACHINES

Gudo Ebbers is managing director global service van Royal Kaak. Deze producent van complete industriële bakkerijoplossingen heeft service volledig geïntegreerd in haar mondiale bedrijfsstrategie. Door het aanbieden van upgrades & retrofits worden bestaande machines opgewaardeerd naar de nieuwste stand der techniek. Bijvoorbeeld door het vervangen van de besturingstechnologie en deze desgewenst ook aan te passen aan de wensen van de klant. Kaak voert ook energiescans uit om klanten te adviseren over energiezuinig gebruik van de machine en om innovaties te ontwikkelen. Ze gebruikt data en algoritmes om gericht onderhoud uit te voeren en geeft kortingen op basis van de nauwkeurigheid van de data die klanten delen.

SERVITIZATION WORDT STEEDS BELANGRIJKER

Tijdens het tweede diner behandelde servitization-expert Raoul Diederer zes kritieke en relevante vragen met betrekking tot een servitization-strategie. Diederer omschrijft servitization als een organische groeistrategie zonder acquisitie, een businessmodelinnovatie en een

SMART INDUSTRY

aanpassing van de waardepropositie gericht op het ontzorgen van de klant en de lifetime value van het product. Het is bovendien een repeteerbaar proces. Maar, zo waarschuwde hij zijn publiek: geen wondermiddel!

WAAROM WEL KIEZEN VOOR SERVITIZATION?

Diederer geeft drie redenen om te beginnen met servitization:

1. Relevantie behouden voor de klant.
2. Vergroten van marktmacht door een belangrijkere rol in de keten te spelen.
3. Verbeteren van financiële prestaties.

Hierbij adviseert hij om servitization aan te pakken als een geleidelijke strategische transformatie, die zorgvuldigheid en nieuwe competenties binnen het bedrijf vraagt.

WAAROM NIET KIEZEN VOOR SERVITIZATION?

Servitization is volgens Diederer niet altijd een goed idee:

- Als je klant niet de (latente) behoefte aan iets anders of iets nieuws heeft.
- Als je niet in contact staat met je eindklant.
- Als je niet in staat bent te achterhalen voor welke uitdagingen je klant zich gesteld ziet en waar zijn pijn zit.
- Als er onvoldoende financiële reserves voor een strategische transitie van deze omvang beschikbaar zijn.
- Als je nog midden in een fusietraject zit, waar alle energie naar toe gaat.
- Als de markt er niet geschikt voor is.

ONTDEKKINGSREIS VCONSYST

VConsynt, onderdeel van Venture Groep in Genemuiden, is producent van gemeentelijke afvalbakken, ondergrondse huisvuilcontainers en parkeersystemen voor fietsen.

Annet Jochemsen, commercieel directeur van VConsynt, vertelde dat servitization in hun geval kon bijdragen aan het doel om "een ontzorgende organisatie met winstgevend groei" te worden. Dit bleek uit een Discovery, een ontdekkingsreis. Hiervoor ging VConsynt met klanten in gesprek over hun beleidsdoelstellingen. Naast het optimaliseren van de reguliere levering van hardware, ontwikkelde VConsynt ook andere verdienmodellen. Hoewel bij aanvang niet alles op orde was, onder andere door personele wisselingen en tekortkomingen in productmanagement, heeft servitization rendementsverbetering opgeleverd, zij het minder dan gehoopt.

KEUZE IN SERVICE

Mike Burgers, head of customer care van Moba Group in Barneveld, machinefabrikant voor het sorteren, verpakken en verwerken van eieren, ging in op het multi-level customer support van Moba. De klanten kunnen kiezen voor self-support, gebruik van de helpdesk, remote service, planned on-site service tot ASAP on-site service. Ieder pakket heeft een andere prijs. Met dit aanbod en deze vorm van servitization vergroot Moba haar propositie naar de klant, versterkt het de relatie met klant en verhoogt het de customer lifetime value.

AMBITIEUS FAMILIEBEDRIJF RINOS IS INNOVATIEF EN ZET VOL IN OP CIRCULAIR ONDERNEMEN

Familiebedrijf Rinos uit Genemuiden gaat een mooi jaar tegemoet. In 2025 bestaat het bedrijf 100 jaar en neemt de vijfde generatie het stokje over. Rinos was een van de eerste fabrikanten die kokosmatten machinaal wist te produceren. Nu, een eeuw later, is Rinos de enige overgebleven fabrikant van kokosmatten in Europa en gaan hun schoonlooptapijten en kokosmatten de hele wereld over. Toekomstbestendig ondernemen en duurzaamheid staan hoog in het vaandel bij Rinos. Om hier nog meer stappen in te kunnen zetten, klopten ze aan bij Kennispoort Regio Zwolle en namen ze een EDIH-assessment af.

BLIJVEN INNOVEREN

Sinds 1925 ontwikkelt en produceert Rinos kokosentrematten en schoonlooptapijt. Als specialist leveren ze wereldwijd hoogwaardige matten aan groothandels, distributeurs en A-merk tapijtlabels. Zij verspreiden deze producten naar kantoren, winkels, hotels, musea, ziekenhuizen en projectinrichters. 'Elke mat lijkt hetzelfde. Toch zijn er grote verschillen. In vocht- en vuilabsorptie bijvoorbeeld. Wij doen hier intern onderzoek naar, we innoveren voortdurend en passen het toe zodra bewezen is dat het werkt', vertelt Maarten Haagsma, Manager Technologie, Procesinnovatie en KAM bij Rinos.

TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN

Rinos is dagelijks bezig met de toekomst. Haagsma: 'Innoveren zit in onze genen, maar innovatie kun je

niet afdwingen. Je moet er veel tijd in stoppen, maar je weet nooit zeker of het werkt en of je jouw investering eruit haalt.' Die innovatieve drive heeft al meerdere productinnovaties opgeleverd zoals HydroTX™, de textiele technologie die tot drie keer meer vocht opneemt tijdens de eerste stappen dan conventionele matten. Of Pura Backing™, het voorlopige antwoord van Rinos op de toenemende vraag naar meer milieuvriendelijke en duurzame oplossingen. 'Wat belangrijk is, als je wil innoveren gericht op de toekomst is dat je vooral jezelf moet blijven. Je hebt een langetermijnvisie nodig die je ook deelt met anderen en je moet standvastig zijn als bedrijf,' legt Haagsma uit.

VOUCHERS HELPEN BIJ UITDAGINGEN

Een nieuwe generatie brengt ook nieuwe ideeën met zich mee.

Haagsma: 'We hebben veel ambitie, maar je kunt niet alles realiseren en we hebben niet altijd zelf de middelen of de kennis in huis. Daarom zijn we op zoek gegaan naar initiatieven die ons kunnen helpen.' Rinos schreef zich in voor de digitaliseringsvoucher en circulariteitsvoucher Overijssel. Deze vouchers kunnen ze inzetten om tot € 20.000 euro aan subsidie aan te vragen om externe expertise in te huren. 'We staan voor een aantal uitdagingen. In onze wereld zijn nieuwe materialen en plastics goedkoper dan duurzame en gerecyclede materialen. En die hogere prijs voor onze producten is niet iets waar veel van onze klanten voor willen betalen.' Met de inzet van deze vouchers laat Rinos een onderzoek uitvoeren en zoeken ze de samenwerking met universiteiten op. 'Het doel van het onderzoek is "proof of principle" voor een nieuw materiaal dat geschikt is om te verwerken in

onze kokosmatten', vertelt Haagsma. Daarnaast zetten ze de voucher in voor een EDIH-assessment.

AAN DE SLAG MET DIGITALISEREN EN CIRCULARITEIT

'We willen veel, hebben stevige ambities, maar zijn op zoek naar focus en een blik van buiten. Dat was voor ons ook een van de redenen om een EDIH-assessment Smart Industry te laten afnemen', vertelt Haagsma. Ilona Koomen, innovatieadviseur bij Kennispoort nam dit assessment samen met een collega af. Koomen: 'Op basis van onze gesprekken en de uitkomsten van het assessment, gaven we aanbevelingen en handvatten op drie smart industry

thema's: Werkomgeving en Personeelsbeleid, Procesbeheersing en Kwaliteitsbeheersing en Prestatiebewaking. Ook gingen we meer de diepte in op het gebied van circulair en duurzaam ondernemen.' Voor het assessment kozen ze bij Rinos ervoor om niet alleen het management aan te laten sluiten, maar juist ook medewerkers vanuit de gehele organisatie. Haagsma: 'Zo kregen we een zo'n breed mogelijk beeld van waar we staan en waar we naartoe willen. Het assessment hielp ons echt met het krijgen van inzicht en het aanbrengen van focus. Nu weten we waar we mee aan de slag kunnen.'

DE HULP VAN KENNISPOORT

De gesprekken met de adviseurs

van Kennispoort hebben bij Rinos gezorgd voor meer focus. Door regelmatig contact kan Kennispoort nog meer betekenen. Haagsma: 'Het is voor ons heel prettig om met deze adviseurs te sparren. Met een frisse blik kijken zij naar onze vraagstukken. Zo kregen we ook de tip om eens contact op te nemen met MoveDigi om te zien wat studenten van hogeschool Windesheim voor ons kunnen betekenen op het gebied van digitalisering. Ook bracht Kennispoort ons in contact met VEPA uit Hoogeveen. Een koploper op het gebied van duurzaam meubilair. Die contacten en het netwerk van Kennispoort dat ze met ons delen is heel waardevol.'

WERVEN, BEHOUDEN EN MOTIVEREN VAN VAKMENSEN IN DE MAAKINDUSTRIE

In deze snel veranderde wereld staat de maakindustrie voor aanzienlijke uitdagingen. Ontwikkelingen zoals de opkomst van kunstmatige intelligentie en het groeiend gebruik van geavanceerde productieprocessen bieden kansen. Dit stelt steeds meer en nieuwe eisen aan de medewerkers. Het whitepaper beschrijft de belangrijkste uitdagingen voor ondernemers in de maakindustrie als het gaat om het werven, boeien en binden van vakmensen.

1. UITDAGINGEN IN PERSONEELSBEHEER

Behouden en borgen van bestaande kennis

Alleen al door natuurlijk verloop (vergrijzing personeelsbestand) verdwijnt er veel kennis en ervaring uit bedrijven. Het gebruik van digitale technologie om deze kennis en ervaring te borgen, helpt om nieuwe medewerkers sneller op te leiden en bestaande medewerkers vlotter en flexibeler in te zetten.

Werven van talent

De maakindustrie kampt met een structureel tekort aan geschoold personeel. De technische complexiteit van moderne productieprocessen vereist specialistische kennis, die vaak schaars is op de arbeidsmarkt. Het werven van medewerkers met de juiste ervaring en vaardigheden is een uitdaging.

Samenwerken met onderwijsinstellingen

Samenwerking met scholen en universiteiten geeft toegang tot talent. Stageprogramma's helpen om nieuw talent op te leiden en te integreren in de bedrijfscultuur. Het aanbieden van interne opleidingsprogramma's stelt bestaande medewerkers in staat om bij te scholen en zich voor te bereiden op de nieuwste technologieën. Dit alles draagt bij aan een gestage instroom van goed opgeleid personeel.

➤ **DIT ARTIKEL IS EEN SAMENVATTING VAN HET
WHITEPAPER SMART WORKING.
DIT KUN JE DOWNLOADEN VIA DEZE LINK.**

Behouden van personeel

Verlies van personeel kan de continuïteit en kwaliteit van de productie beïnvloeden. Het is daarom zaak om te investeren in het behoud van personeel. Dit kan bijvoorbeeld door carrièremogelijkheden en groeikansen te bieden. Een goede werk-privébalans speelt eveneens een belangrijke rol bij het binden van medewerkers. Deze kan onder andere door het aanbieden van flexibele werkuren bevorderd worden. Een aantrekkelijke werkomgeving kan verder worden versterkt door een verloningsstructuur, met naast een marktconform salaris een bonusstructuur of andere incentives. Een strategie die medewerkers zowel professioneel als persoonlijk ondersteunt, draagt bij aan een hogere medewerkerstevredenheid, grotere betrokkenheid en lagere verloopcijfers.

Betrokkenheid en motivatie

Medewerkers hebben soms moeite met het aanpassen aan nieuwe technologieën of processen. Neem ze daarom goed mee in veranderingen binnen het bedrijf, zodat ze betrokken blijven. Een gebrek aan betrokkenheid leidt namelijk vaak tot verminderde productiviteit. Voor het behoud van medewerkers is het belangrijk dat zij gemotiveerd blijven en zich gewaardeerd voelen.

Erkenning bevorderen

Erkenning en beloningen voor goed werk dragen bij aan een positieve en productieve werkomgeving. Het is zaak dit gestructureerd te organiseren. Dat vraagt om een cultuur van erkenning, waarin medewerkers worden gewaardeerd voor hun prestaties en bijdragen aan het succes van het

bedrijf. Verantwoordelijkheid geven bij het verbeteren van processen en het stimuleren van het melden van mogelijke verbeteringen dragen bij aan een efficiëntere productie.

Open communicatie

Open communicatie is essentieel voor betrokkenheid van medewerkers. Door ze te betrekken bij besluitvorming en het verzamelen van ideeën en suggesties, ontstaat een gevoel van gedeeld eigenaarschap en een grotere band met het bedrijf.

Meegroeien met technologie en leercultuur ontwikkelen

De integratie van nieuwe technologieën vraagt om flexibiliteit van werknemers. Medewerkers hebben daarom een constante behoefte aan bijscholing en training. Een sterke leer- en verbetercultuur is essentieel om een bedrijf toekomstbestendig te maken. Change management is een gestructureerde manier om om te gaan met veranderingen. Trainingen en workshops op de werkvloer, informeel leren en werkinstructies moedigen medewerkers aan om nieuwe vaardigheden te leren en zich professioneel te ontwikkelen.

2. MEER WERK VERZETTEN MET MINDER MENSEN

Automatisering, slimme productie en technologische ondersteuning

Slimme technologie en automatisering verhogen de efficiëntie en productiviteit in een bedrijf. Door het verlichten van repetitieve en arbeidsintensieve taken kan het personeel zich richten op strategische en waardevolle activiteiten.

Slimme productie optimaliseert productieprocessen door realtime inzicht in machines en systemen te bieden. Dit leidt tot een efficiënter gebruik van middelen en een hoger productieniveau. Naast de hiervoor genoemde voordelen leidt optimalisatie van processen ook tot kostenbesparing. Door automatisering verbetert namelijk niet alleen de efficiency, er worden ook minder fouten gemaakt.

Werkprocessen en flexibele werkstructuren

Herontwerp van werkprocessen helpt bij het vergroten van de efficiency en het stroomlijnen van de bedrijfsvoering. Flexibele werkstructuren, zoals deeltijdwerk of freelance werk, helpen om kosten te besparen en personeel optimaal in te zetten. Bedrijven kunnen op deze wijze snel reageren op veranderingen in de vraag.

3. CREËER EEN ORGANISATIE WAAR MENSEN GRAAG (KOMEN) WERKEN

Door technologie slim te gebruiken en een sterke leercultuur te stimuleren, kunnen organisaties medewerkers beter ondersteunen in hun professionele groei. Dit leidt tot een hogere medewerkerstevredenheid, meer succes en grotere innovatiekracht. Een sterke leercultuur legt de nadruk op continue ontwikkeling en biedt diverse ontplooiingsmogelijkheden.

Meer weten?

In het whitepaper worden meer tips gegeven om personeel te binden en boeien. Ook komen een aantal ondernemers aan het woord die op dit gebied al de nodige stappen hebben gezet. Het hele whitepaper kun je downloaden [via deze link](#).

PASSIONATE PEOPLE, DE BASIS VOOR HET SUCCES VAN NIVERPLAST

Niverplast begon in 1986 als leverancier van kunststofzakken, in het woonhuis van oprichter Gerrit Jan Nieuwenhuis. Al snel volgde de productie van zakken en kwamen de eerste collega's in dienst. In 2001 startte de ontwikkeling van verpakkingsmachines. Nu is Niverplast marktleider en produceert het bedrijf verpakkingslijnen voor partners en klanten over de hele wereld. Bij Niverplast werken 250 mensen.

Niverplast heeft geen directie en management, geen rangen en standen of autoriteit. Het draait hier om vrijheid en verantwoordelijkheid. Dit alles vanuit de filosofie dat dit werken leuk maakt en mensen daar gelukkig van worden. Richard Nieuwenhuis is mede-eigenaar en cultural steward van Niverplast. Als cultural steward bewaakt hij de bedrijfscultuur. 'De cultuur van Passionate People is ons grootste goed. Dagelijks onderhoud ik deze cultuur, die dient als basis om onze visie en missie te realiseren.'

TRANSPARANTIE

'Transparantie staat bij ons voorop. Dat zie je terug in het pand, waarvan je altijd driekwart van het interieur kunt zien, waar je ook staat. Maar ook in onze openheid. We delen alles met iedereen die iets wil weten. We zijn allemaal collega's van elkaar.'

INSPIRATIE UIT ECKART'S NOTES

Het boek Eckart's Notes van Eckart Wintzen diende als inspiratiebron voor het nadenken over een nieuwe organisatievorm. Het boek beschrijft een filosofie en concept gebaseerd op groei, ontwikkeling en celdeling. 'Die celstructuur hebben wij ook toegepast. Wij werken met zeven cellen, ieder met hun eigen product-markt combinatie, opgebouwd rond een productgroep. Maar ook met hun eigen profit & loss en eigen verantwoordelijkheid. Binnen een cel is iedereen van A tot Z betrokken bij de levering van het product aan onze klanten, onze partners. Wij hebben gezien dat deze manier van werken efficiënt is en de mogelijkheid biedt tot groei, binnen zeven productgroepen tegelijk.' Nieuwenhuis beschrijft de organisatie vooral als zelforganiserend, meer nog dan zelfsturend.

DENKKRACHT

'Ik vind dat je voldoening moet vinden in je werk, je moet met passie aan de slag gaan. Die voldoening vind je echt niet in

secundaire arbeidsvoorwaarden. Bij ons krijgen collega's alle ruimte om zich te ontwikkelen. Wij sporen ondernemend gedrag aan. Ons bedrijf is continu in beweging. We zijn heel flexibel en spelen in op de behoeften van onze klanten. Dat vraagt om innovatieve denkracht van onze collega's.'

ROLLENHUIS

Niverplast werkt niet met traditionele functioneringsgesprekken. Afgelopen jaar is een rollenhuis ontwikkeld. Vanuit dit model wordt ieders rol beoordeeld. Zo heeft een leerling meer begeleiding nodig dan een vakvolwassen collega die zelfstandig zijn werk doet. De gradatie van ontwikkeling in het rollenhuis vormt ook de basis voor het toegekende salaris. Een deel van de begeleiding op de vloer wordt verzorgd door de buddy's.

ONAFHANKELIJK ADVIES

Voor een innovatief bedrijf als Niverplast is digitalisering en robotisering van groot belang. Bijvoorbeeld als het

gaat om het vergroten van de productiviteit. Maar ook met het oog op de toenemende krapte op de arbeidsmarkt, waar het bedrijf in de toekomst zeker mee te maken zal krijgen. Smart Industry toepassingen zijn dan noodzakelijk om met evenveel of mogelijk zelfs minder mensen, evenveel of meer te kunnen produceren. 'Wij hebben ons laten begeleiden en adviseren door het Fraunhofer Innovation Platform. Daar hebben we voor gekozen omdat zij onafhankelijk zijn én gekoppeld aan de Universiteit Twente. Samen met hen hebben we een roadmap digitalisering opgesteld.'

TIPS VOOR ANDERE ONDERNEMERS

'Als de intrinsieke motivatie van de ondernemer om een verandering door te maken er niet is, krijg je die verandering niet voor elkaar. Ons uitgangspunt is geweest dat een gelukkige collega zorgt voor gelukkige klanten. Zo ervaren onze klanten dat ook. Passionate People, daar draait het om.'

DRIELUIK 'INNOVATIE IN WERKGEVERSCHAP'

Met de huidige arbeidsmarktkrapte en een afname van de initiële instroom wordt het behouden van personeel het nieuwe werven. Goed werkgeverschap en sterk leiderschap spelen hierin een grote rol.

Hoe aantrekkelijk en inspirerend ben je als werkgever? Hoe trek je nieuw talent aan? Hoe belangrijk is opleiden en ontwikkelen voor jouw organisatie? En hoe pas je je werkgeverschap aan op nieuwe doelgroepen en de veranderde wensen van een nieuwe generatie?

Met name goed leiderschap en sterke, bruisende arbeidsrelaties zijn essentieel om mensen aan je organisatie te verbinden. Dit begint bij het creëren van een duidelijke interne cultuur: weten hoe je als collega's intern met elkaar om wilt gaan en samenwerken aan gezamenlijke doelen.

Hoe zorg je ervoor dat jouw organisatie klaar is voor de toekomst?

Tijdens dit drieluik krijg je inzichten en praktische handvatten om jouw organisatie wendbaar en toekomstbestendig te maken. Het doel is niet alleen kennis te vergaren, maar ook om deze met elkaar te delen en toe te passen op de uitdagingen van vandaag en morgen.

BIJEENKOMST 1. WAT IS DE TOEKOMST VAN WERK? EN HOE KAN TALENT DE SLEUTEL TOT STRATEGISCH SUCCES ZIJN? 20 MAART 2025

Een inspiratiesessie door Lidewey van der Sluis, hoogleraar Leiderschap en Strategisch Talent Management aan Nyenrode Business Universiteit.

Patrick Geurtsen, directeur-eigenaar van Machinefabriek Geurtsen vertelt hoe zijn bedrijf actief inspeelt op dit thema. Hij laat zien hoe zij strategisch talentmanagement inzetten om relevant te blijven in een veranderende markt.

BIJEENKOMST 2. GENERATIEPROEVERIJ: ONTDEK DE KRACHT VAN GENERATIES OP DE WERKVLOER. 17 APRIL 2025

In veel bedrijven werken tegenwoordig maar liefst vijf generaties samen: Babyboomers, Generatie X, Pragmaten, Generatie Y en Generatie Z. Elke generatie heeft unieke kwaliteiten, drijfveren en een eigen kijk op werk. Dit kan soms tot spanningen leiden, maar biedt ook kansen om elkaar te versterken.

Ruud Kimenai, directeur-eigenaar van Kimenai Installatiebeheer, deelt hoe hij succesvol omgaat met verschillende generaties op de werkvloer en hoe dit zijn bedrijf heeft geholpen.

BIJEENKOMST 3. VAN HIËRARCHIE NAAR EIGENAARSCHAP: WAT VRAAGT DIT VAN JOUW LEIDERSCHAP? 22 MEI 2025

Anke van Luijt (Anke van Luijt Coaching) gaat dieper in op diverse leiderschapsstijlen en leert je wat eigenaarschap écht betekent.

Maarten van den Heuvel, Business Development Director bij Bredenoord, laat zien hoe leiderschap een sleutelrol speelt in de strategie van Bredenoord.

➤ **AANMELDEN KAN HIER!**

Wil je meer weten over innovatief werkgeverschap en welke tools hiervoor beschikbaar zijn? Kijk dan op onze [speciale landingspagina](#).

AGENDA 2025

Ook dit jaar organiseren wij samen met onze partners veel inhoudelijke workshops, sessies en inspirerende evenementen. Wil je op de hoogte gehouden worden van al onze activiteiten schrijf je dan in op onze nieuwsbrief of kijk hier voor het meest recente overzicht.

INSCHRIJVEN NIEUWSBRIEF

Hier alvast een aantal highlights:

IQONIQ TECH EVENT

6 maart / 12:00 – 18:00 uur / Coevorden

HEALTH VALLEY EVENT 2025

13 maart / 09:30 - 17:00 uur / Nijmegen

HET DRIELUIK 'INNOVATIE IN WERKGEVERSCHAP

20 maart - 17 april - 22 mei / diverse locaties

TEQNOW PRODUCTIVITEITSKRING: ONTSNAPPEN AAN DE WAAN VAN DE DAG BIJ TECHNIKELS (REGIO OOST)

25 maart / 14:00 - 19:00 uur / Holten

EUROPEAN ROBOTICS FORUM

25 maart - 27 maart / Stuttgart

HANNOVER MESSE 2025

31 maart - 4 april / Hannover

NATIONAAL CONGRES AUTONOMOUS SYSTEMS 2025

2 april 9:30 - 17:00 uur / Drachten

DAG VAN DE ROBOTICA

27 mei / 12:00 - 18:00 uur / Zwolle

VOORAANKONDIGING- KENNISSESSIES EN WORKSHOPS AI VOOR DE MAAKINDUSTRIE

Diverse data in april, mei en juni

BOOST

BOOST
smart
industry

BOOST
circulair

BOOST
robotics

MEER WETEN OVER BOOST

BOOST | Hét Smart Industry Netwerk
van Oost-Nederland

☎ 038 - 3033336
@ info@boostsmartindustry.nl
🌐 www.boostsmartindustry.nl
🌐 www.linkedin.com/company/
boost-smartindustryooost

PROJECTLEIDER EDIH BOOST ROBOTICS

Robin Burghard
Robin@boostsmartindustry.nl

MARKETING, COMMUNICATIE EN EVENTS

Annet van Limburg
Annet@boostsmartindustry.nl

COLOFON:

BOOST jaarmagazine is een uitgave
van BOOST Smart Industry.

REDACTIE:

Annet van Limburg, BOOST Smart Industry
Robin Burghard, BOOST Smart Industry
Jill van Houten, BOOST Smart Industry
Jean-Jacques Jouret, Jacquet
communicatie en marketingadvies

MET BIJDAGEN VAN:

Vakblad Voedingsindustrie
Novel-T

FOTOGRAFIE:

Shutterstock / VConsys / Niverplast /
Bieze Food Group / Rinos / Pentas Moulding
/ Zuidberg / Perron038

VIDEOGRAFIE:

Stijn Huijgen

VORMGEVING:

Ester van Leuveren, E* D.SIGN

COPYRIGHT

Niets uit deze uitgave mag zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever worden gekopieerd in
welke vorm dan ook.

BOOST

BOOST
smart
industry

BOOST
circulair

BOOST
robotics

WWW.BOOSTSMARTINDUSTRY.NL